

DOI <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2022-1-15>

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ АУДИТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕМЕНТІВ ДРАМАТИЗАЦІЇ

Оксана Михайлова,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської мови з методиками викладання в дошкільній та початковій освіті

Житомирського державного університету імені Івана Франка (Житомир, Україна)

ORCID ID: 0000-0003-2999-8583

oksana.mykhailova777@gmail.com

Ольга Гуманкова,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської мови з методиками викладання в дошкільній та початковій освіті

Житомирського державного університету імені Івана Франка (Житомир, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-1294-8371

olgagumankova1@gmail.com

Анотація. У статті висвітлено питання використання драматизації в процесі формування англійської аудитивної компетентності учнів початкової школи. Проаналізовано сутність понять «аудитивна компетентність», «драматизація» та визначено характеристики драматизації в процесі навчання англійської мови дітей молодшого шкільного віку. Окреслено особливості використання драматизації у навчанні англійської мови дітей молодшого шкільного віку та доведено важливість їх використання на початковому етапі навчання. Особлива увага приділяється практичним аспектам реалізації методу драматизації в процесі формування англійської аудитивної компетентності учнів початкової школи на уроках англійської мови. Авторами визначено етапи навчання аудіювання як виду мовленнєвої діяльності. У статті представлено поетапний комплекс вправ для формування англійської аудитивної компетентності учнів початкової школи з використанням елементів драматизації та практичну ілюстрацію кожного етапу. Метод драматизації автори вважають дієвим засобом оптимізації формування англійської аудитивної компетентності учнів початкової школи на уроках англійської мови.

Ключові слова: аудитивна компетентність, драматизація, учні початкової школи, англійська мова, метод драматизації, навчання аудіювання.

THE FORMATION OF ENGLISH LISTENING COMPREHENSION COMPETENCE OF PRIMARY SCHOOL LEARNERS USING ELEMENTS OF DRAMA

Oksana Mykhailova,

Ph.D. in Pedagogics, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of the English Language and Primary ELT Methodology

Ivan Franko Zhytomyr State University (Zhytomyr, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0003-2999-8583

oksana.mykhailova777@gmail.com

Olga Humankova,
*PhD in Pedagogics, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of the English Language
and Primary ELT Methodology
Ivan Franko Zhytomyr State University (Zhytomyr, Ukraine)
ORCID ID: 0000-0002-1294-8371
olgagumankova1@gmail.com*

Abstract. The article deals with the issue of using drama in the process of the formation of English listening comprehension competence of primary school learners. The essence of the concepts "listening comprehension competence", "drama" is analyzed and the characteristics of drama in the process of teaching English to primary school learners are determined. The peculiarities of using drama in teaching English to primary school learners are outlined and the importance of their usage at the initial stage of education is proved. Particular attention is paid to the practical aspects of the implementation of the method of drama in the process of the formation of English listening comprehension competence of primary school learners in English lessons. The authors identify the stages of teaching listening comprehension competence. The article presents a step-by-step set of exercises for the formation of English listening comprehension competence of primary school learners using elements of drama and a practical illustration of each stage. The authors consider the method of drama to be an effective means of optimizing the formation of English listening comprehension competence of primary school learners in English lessons.

Key words: listening comprehension competence, drama, primary school learners, English lesson, method of drama, teaching listening comprehension.

Вступ. Ефективне вивчення англійської мови у початковій школі в наш час є особливо актуальним, тому що закладаються усі основні навички, в тому числі й аудитивні. Відомо, що метою навчання іноземної мови є формування іншомовної комунікативної компетентності, яка в свою чергу включає мовну, мовленнєву, лінгвосоціокультурну та стратегічну компетентностей. Вивчення іноземної мови має сформувати особистість, здатну і бажаючу брати участь в міжкультурній комунікації. Але така комунікація буде неможливою без сформованої англійської аудитивної компетентності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для наукового вирішення проблеми навчання аудіювання молодших школярів існує достатня теоретична база. Всебічно дослідженою є психологічна природа аудіювання (Н.І. Гез, М.І. Жинкін, І.О. Зимня, Л.Ю. Куліш, А. Anderson, Т. Lynch, W.M. Rivers, S. Rixon, P. Sewell, M. Underwood, P. Ur); викладено психологічні особливості молодшого шкільного віку, що обумовлюють специфіку початкового ступеня навчання (Ш.О. Амонашвілі, П.П. Блонський, Л.І. Божович, Л.С. Виготський, В.В. Давидов, Г.О. Люблинська, В.С. Мухіна, Д.Б. Ельконін, G. Bahls, O. Dunn, R. Ellis, N. Hawkes, D.R. Hutchcroft); детально розроблено технологію навчання аудіювання з урахуванням об'єктивних труднощів процесу слухового сприйняття іншомовного мовлення та обґрунтуванням висунутих вимог щодо підбору аудіоматеріалів, структури навчального процесу з оволодіння аудіюванням та ефективних способів і засобів його реалізації (С.В. Гапонова, Н.І. Гез, Н.В. Єлухіна, С.Л. Захарова, Г.В. Рогова, Н.К. Скляренко, А. Anderson, G. Brown, S. Deller, A. Doff, M. Geddes, T. Lynch, M. Underwood, P. Ur). Окремими авторами розкрито специфіку навчання аудіювання на молодшому ступені (В.Г. Барковська, Т.В. Лотарева, Г.В. Рогова, O. Dunn, N. Hawkes, J. Stokes).

У педагогічній та методичній літературі проблему особливостей формування англійської аудитивної компетентності вивчали Л. Ванде, І.Н. Верещагіна, Дж. Іган, І.Г. Колосовська, Р.Б. Коцюба, М.В. Ляховицький, А. Окіна, О.П. Петрашук, Г.В. Рогова, О.Б. Тарнопольський, Л.В. Шевкопляс, та інші українські й зарубіжні дослідники. Дослідження психологічних особливостей розвитку дітей молодшого шкільного віку досліджуються у працях Ш.О. Амонашвілі, Л.І. Божович, Л.С. Виготського, В.В. Давидов, В.Я. Ляудіс, Л.С. Славіної.

Проблему використання методу драматизації у навчанні англійської мови розглядають Т.І. Олійник, А.І. Лозанов, Чарльз Куррак, Джеймс Ангер, Марк Крашен, Сара Філіпс, Галєб Гатєгно, М.З. Біболєтова, І.М. Верєшагіна, Г.В. Рогова, З.І. Никитєнко, В.О. Калінін. Дослідження драматико-педагогічних технологій дозволить підвищити мотивацію молодших школярів, практичну направленість занять, добитися більш гарантованих результатів у процесі вивчення англійської мови учнів початкової школи.

Спираючись на досвід вищезгаданих вчених, а також шукаючи шляхи оптимізації процесу розвитку англомовної аудитивної компетентності учнів початкової школи, ми вважаємо **необхідним акцентувати можливості розвитку англомовної аудитивної компетентності учнів початкової школи з використанням елементів драматизації.**

Слід зауважити, що починаючи з початкової школи, виховні можливості навчального закладу зорієнтовані на розвиток природних обдарувань дитини. Тому **метою нашої статті** є побудова моделі формування англомовної аудитивної компетентності учнів початкової школи з використанням елементів драматизації.

Поставлена мета реалізується через **ряд завдань**: охарактеризувати метод драматизації; вивчити психологічні особливості дітей молодшого шкільного віку та врахувати їх при визначенні вимог до вправ щодо формування англомовної аудитивної компетентності на уроках англійської мови; розробити комплекс вправ для формування англомовної аудитивної компетентності учнів початкової школи з використанням елементів драматизації на уроках англійської мови.

Основний **метод дослідження** – критичний аналіз та узагальнення теоретичних джерел, а також власного доробку з використання елементів драматизації у навчанні аудіювання учнів початкової школи на уроках англійської мови.

Основна частина. Термін “аудіювання” був запроваджений в літературі американським психологом Брауном. Аудіювання – це розуміння сприйнятого на слух усного мовлення. З точки зору психофізіології аудіювання трактується як перцептивна розумова мнемічна діяльність. Аудіювання повинно займати важливе місце вже на початковому етапі навчання іноземної мови. Оволодіння аудіюванням дає можливість реалізувати виховні, освітні і розвиваючі цілі. Воно дозволяє навчати студентів уважно прислухатися до звукової мови, формувати вміння передбачати значення змісту вислову і, таким чином, виховувати культуру слухання не тільки на іноземній, але і на рідній мові. Виховне значення формування уміння розуміти мову на слух полягає в тому, що воно позитивно впливає на розвиток пам'яті людини, і, перш за все, на розвиток слухової пам'яті, яка є важливою не тільки для вивчення іноземної мови, але і будь-якого іншого предмета [Бігич, 2006: 126].

Основною іншомовної комунікативної компетентності є комунікативні вміння, сформовані на основі мовленнєвих знань і навичок. Отже, аудіювання – це один зі чотирьох видів мовленнєвої діяльності учнів, зворотний зв'язок говоріння, що дозволяє здійснювати самоконтроль за мовою й знати, наскільки вірно реалізуються у звуковій формі мовні наміри (Роман, 2005: 87-93).

Аудіювання повинне займати важливе місце вже на початковому етапі. Оволодіння аудіюванням дає можливість реалізувати виховні, освітні і розвиваючі цілі. Воно дозволяє учням уважно вслуховуватися в звучну мову, формувати вміння передбачати смисловий зміст вислову і таким чином, виховувати культуру слухання не тільки на іноземній, але і на рідній мові. Аудіювання служить і могутнім засобом навчання іноземній мові. Воно дає можливість опанувати звукову сторону мови, що вивчається, її фонемний склад і інтонацію: ритм, наголос, мелодика. Наприклад, на початковому етапі, вчитель учить дітей розрізняти звуки ізольовано і в поєднаннях, чути різницю, чути довготу і стислість, кількісні і якісні характеристики звуків (Роман, 2005).

На думку Р. Калько, драматизація – ефективний метод вивчення нових лексичних одиниць та метод розвитку розумової діяльності, який насамперед використовується в 4 класі, коли учні вже добре володіють словом. Найчастіше даний метод використовують для з'ясування змісту всього прочитаного тексту чи для осмислення окремих фраз або слів (Калько, 2011: 215-221).

Метод драматизації дозволяє успішно розвивати творчі здібності, уяву, активність і самостійність. Драматизація сприяє розвитку мислення, розробці прийомів співтворчості та інтелектуальної напруги, передбачає експериментування дітьми, гнучке і гармонійне поєднання індивідуальної, групової та колективної діяльності, педагогічно скерованої (Абрамян, 1996: 56-78).

Під час драматизації твору діти залучаються до мистецтва художнього слова, формується техніка та логіка усного мовлення, розвивається вимова та долаються мовленнєві недоліки. Учні засвоюють основні етапи роботи з текстом, принципами його членування, вчать логічним наголосам у мовних текстах і використанню засобів їх виділення, знайомляться з видами пауз.

Прийнято вважати, що аудіювання зв'язане з труднощами об'єктивного характеру, що не залежить від самого слухача. З цим твердженням можна погодитися лише частково. Учні не можуть визначити ні характер мовного повідомлення, ні умов сприйняття. Разом з тим успішність аудіювання залежить від уміння слухача користуватися прогнозуванням, переносити уміння і навички, вироблені в рідній мові, на іноземну. Велике значення мають такі індивідуальні особливості учня, його спритність і кмітливість, його уміння слухати і швидко реагувати на всілякі сигнали усної комунікації (паузи, логічні наголоси, риторичні питання, фрази сполучного характеру і т.д.), уміння переключатися з однієї розумової операції на іншу, швидко входити в тему повідомлення, співвідносити з її великим контекстом і т.д.

Процес сприйняття мови на слух відрізняється активним цілеспрямованим характером, зв'язаним з виконанням складної мисленнєво-мнемічної діяльності, успішності протікання якої сприяє високий ступінь концентрації уваги. Увага виникає за допомогою емоцій і розвивається за їхньої рахунок, однак у людини емоції завжди виявляються в єдності з вольовим процесом (Бігич, 2006: 48-56).

У методиці простежується *два шляхи навчання аудіюванню*. *Перший шлях* пропонує навчання аудіюванню в процесі виконання спеціальних вправ, тобто аудіювання виступає як мета навчання, отже по цьому шляху аудіюванню слід навчати як виду мовної діяльності. Прихильники ж *другого шляху* указують на необхідність поєднання вправ в аудіюванні з елементами говору, читання, і письма. Тобто аудіювання тут виступає як засіб навчання іншим видам мовної діяльності. Для цього передбачаються неспеціальні вправи. Багато сучасних методистів об'єднують ці два шляхи. Вони пропонують учити аудіюванню як цілі, а потім як засобу, і тому вони вважають, що система вправ для навчання аудіюванню повинна включати як спеціальні так і неспеціальні мовні вправи (Роман, 2005: 76-96).

Вважаємо, що успішність аудіювання залежить від таких чинників: а) від самого слухача (від рівня розвитку його мовленнєвого слуху, пам'яті, уваги, інтересу тощо); б) від мовних особливостей аудіотексту та його відповідності мовленнєвому досвіду і знанням учнів; в) від умов пред'явлення і сприйняття аудіотексту.

Зазначимо, що метою навчання в цілому, а отже й кожного окремого навчального завдання, є розвиток особистості учня. Про це пам'ятаємо і в процесі розвитку умінь аудіювання, адже учень повинен точно знати, з якою метою він слухає певне повідомлення, а також що нового та корисного він зможе взяти з почутого.

У системі вправ для навчання аудіювання виділяють **дві підсистеми**: *вправи для формування мовленнєвих навичок аудіювання і вправи для розвитку мовленнєвих умінь аудіювання*.

Перша підсистема включає 3 групи вправ, спрямованих на відпрацювання окремих складових елементів аудитивної діяльності. Такі вправи розвивають механізми аудіювання – фонематичний та інтонаційний слух, формують навички розпізнавання та диференціації мовних

одиниць різних рівнів, тобто формують фонетичні, лексичні та граматичні навички аудіювання. Враховуючи специфіку навчання англійської мови у центрах соціально-психологічної реабілітації, особливості формування навичок аудіювання не є серед завдань дослідження.

Друга підсистема – це мовленнєві вправи, які по суті є керованою мовленнєвою діяльністю. Виконуючи мовленнєві вправи, учні оволодівають уміннями передбачати зміст, виділяти головне, знаходити другорядні деталі, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, зосереджувати увагу на діях і характеристиках персонажів, простежувати логічну послідовність подій і дотримуватися її при передачі змісту. При цьому у вправах для навчання аудіювання, особливо на початковому ступені, важливо враховувати взаємозв'язок аудіювання і говоріння як двох форм усного мовлення, та аудіювання і читання як двох видів рецептивної діяльності.

Більшість методистів, таких як С.Ю. Ніколаєва, І.В. Самойлюкевич, Л.В. Калініна, Г.А. Гужва, Р.Ю. Бекерман та інші виділяють такі етапи навчання аудіювання як виду мовленнєвої діяльності.

Перший етап – дотекстовий (Pre-listening stage). Метою дотекстового етапу є комунікативна підготовка учнів до прослуховування, активізація їх життєвого та мовного досвіду у певній ситуації та темі, а також активізація фонових знань учнів, необхідних для першого прослуховування.

Цей етап складається з наступних підетапів: *антиципація, предикція та завдання для першого прослуховування.*

Підетап антиципації (anticipation). На цьому підетапі вчитель активізує життєвий та мовний досвід учнів з певної проблематики. Метою антиципації є зацікавити учнів запропонованою ситуацією, дати їм відчуття належності до неї.

На даному етапі слід застосовувати підготовчі завдання, що слугують для введення в ситуацію, знімають труднощі аудіювання, активізують знання учнів. При цьому учням можна запропонувати відповісти на певні запитання, щоб глибше зрозуміти ту ситуацію, про яку буде йти мова у тексті, співвіднести цю ситуацію з подібною, трансформувати її, а потім обмінятися ідеями.

Підетап предикції (prediction) пов'язаний із змістом аудіотексту. На цьому етапі використовуються вправи, які вводять у тему аудіотексту, передбачають зміст тексту, розвивають творчу уяву учнів. Метою предикції є мотивація до прослуховування, уникнення лінгвістичних та екстралінгвістичних труднощів при сприйманні аудіотексту.

Також на дотекстовому етапі вчитель формулює **завдання для першого прослуховування**, що націлене на активізацію сприймання головного змісту тексту. Такі завдання можна сформулювати наступним чином: прослухайте текст і вкажіть, чи речення є вірними або ні; прослухайте початки фраз та виберіть продовження відповідно до тексту; прослухайте текст та дайте відповіді на наступні запитання.

Другий етап – притекстовий (While-listening stage). Метою притекстового етапу є допомогти учням зосередити увагу на змісті аудіотексту, залучити їх до активного прослуховування, перевірити розуміння учнями детального змісту тексту, здійснити контроль виконання завдання, поставленого перед другим прослуховуванням. На цьому етапі вчитель пропонує аудіотекст для прослуховування, перевіряє завдання, поставлене на дотекстовому етапі, надає завдання для другого прослуховування, яке спрямоване на розуміння детальної інформації, яка міститься у тексті. На тестовому етапі вчитель може використовувати різні види завдань, такі як: прослухайте текст ще раз і виберіть правильну відповідь; знайдіть три твердження, що не відповідають змісту аудіотексту; заповніть пропуски у реченнях, відповідно до почутого; вставте речення, що відповідають вчинкам героїв в одну із колонок таблиці тощо.

Третій етап – післятекстовий (Post-listening). Мета післятекстового етапу полягає у організації роботи учнів розвитку інших мовленнєвих умінь (говоріння, письма) на основі прослуханого аудіотексту (табл. 1).

Таблиця 1

Етапи навчання аудіювання

I етап Pre-listening stage			II етап While-listening stage	III етап Post-listening stage
Антиципація	Предикція	Формулювання завдання		
Активізація фоонових мовленнєвих знань учнів та залучення дітей до роботи	Введення в тему аудіо тексту, зняття труднощів	Постановка комунікативного завдання на прослуховування аудіо тексту	Перше пред'явлення аудіо тексту	Використання одержаної інформації в інших видах мовленнєвої діяльності
			Контроль виконання комунікативного завдання	
			Завдання для другого прослуховування з метою розуміння деталей	
			Повторне пред'явлення аудіо тексту	
			Контроль виконання другого завдання	

Отже, драматико-педагогічні технології можна використовувати на різних етапах навчання аудіювання, але перевага надається другому етапу. Також на уроці у процесі навчання аудіювання учні зіштовхуються з труднощами різного характеру. Найважливішою з цих труднощів, з одного боку, є тією проблемою, вирішення якої призводить до формування мовленнєвих навичок учнів, з іншого боку, вони не повинні перешкоджати процесу вивчення іноземної мови і необхідно навчитись переборювати їх власними зусиллями за допомогою спеціальних вправ.

Враховуючи програмні вимоги до навчання аудіювання у початковій школі, психологічні особливості розвитку дітей цього віку, методичні рекомендації щодо навчання аудіювання та дидактичні характеристики драматико-педагогічних технологій, пропонуємо власний комплекс вправ з використанням драматико-педагогічних технологій у навчанні англійської мови дітей молодшого шкільного віку на прикладі навчання аудіювання (табл. 2).

Таблиця 2

Комплекс вправ для формування англомовної аудитивної компетентності учнів початкової школи з використанням елементів драматизації

Етапи	Типи вправ	Драматико-педагогічні технології
1	2	3
I. Дотекстовий етап: Антиципація	1) рецептивно-комунікативні; 2) рецептивно-репродуктивні; 3) рецептивно-продуктивні, умовно комунікативні	<i>Вправи, спрямовані на розвиток умінь активізації життєвого і мовленнєвого досвіду учнів:</i> – Look & say – Look at the picture & say – Listen & find out – Look & match – Listen & answer – Look & guess – Listen & point out – Look & show – Look and try to guess

Продовження таблиці 2

1	2	3
Предикція	1) рецептивно-комунікативні; 2) рецептивно-репродуктивні; 3) рецептивно-продуктивні, умовно комунікативні	<i>Вправи, спрямовані на розвиток умінь прогнозування змісту аудіотексту:</i> – Look at the picture and the words. Guess what the text is about – Listen to the song & guess what the text is about – Use the first letter of every word to decode the title of the text – Do the puzzle & guess what the text is about.
Завдання для першого прослуховування	1) рецептивно-комунікативні; 2) рецептивно-репродуктивні; 3) рецептивно-умовно комунікативні	<i>Вправи, спрямовані на розвиток умінь активізації рецепції загального змісту аудіотексту:</i> – Listen and express likes or dislikes – Listen to the text and draw a picture – Listen and compare or contrast – Listen and make a picture plan
II. Притекстовий етап	1) рецептивно-комунікативні; 2) рецептивно-репродуктивні; 3) рецептивно-умовно комунікативні	<i>Вправи, спрямовані на розвиток умінь розпізнавання детальної інформації:</i> – Listen and say – Listen and point out – Listen and underline – Listen and choose – Listen and write out – Listen and react physically – Listen and role-play – Listen and draw – Listen and clap your hands if something is wrong/write – Listen and show (a doll, a bear, a fox) – Listen and touch – Listen and circle correct answers – Listen and find out
III. Післятекстовий етап	1) рецептивно-репродуктивні, умовно комунікативні; 2) продуктивні, умовно комунікативні та комунікативні вправи	<i>Вправи, спрямовані на розвиток умінь детального розуміння змісту аудіотексту та умінь аналізу, визначення логічної послідовності подій та причинно-наслідкових зв'язків:</i> – Illustrate a story – Imagine and make a story – Imagine and talk – Look at the picture and role play – Speak about with – Draw the picture and ask your friend about – Work in groups and make a short story – Let's make up a dialogue – Make a poster and describe it – Retell the text as if you are the main character

Беручи до уваги вищезазначений поетапний комплекс вправ для формування англомовної аудитивної компетентності учнів початкової школи з використанням елементів драматизації, розроблений на основі вивчення особливостей навчання англійської мови дітей молодшого шкільного віку, проілюструємо виконання запропонованого комплексу на уроці англійської мови на прикладі поетапного опрацювання аудіотексту з використанням елементів драматизації.

I. Дотекстовий етап: Підготовка учнів до сприймання іншомовного аудіотексту шляхом активізації їх життєвого і мовленнєвого досвіду у конкретній ситуації та знань з конкретної теми. Формування умінь антиципації та предикції. Формулювання завдань, які передують прослуховуванню тексту.

1) *Вправи, спрямовані на розвиток умінь активізації життєвого і мовленнєвого досвіду учнів з використанням елементів драматизації "Listen and mime".*

Завдання: Look at the words and act these words 'walk', 'elephant', 'meet', 'Sleep'.

Аудіотекст:

BIG ELEPHANT

This is the story of Big Elephant, Magic Monkey, and Crazy Crocodile.

One day Big Elephant was bored, very bored. Then he had an idea.

'I know,' he said, 'I'll go to New York. 'So he started to walk, and he walked, and he walked, and he walked. On the way he met Magic Monkey.

'Hello, Magic Monkey,' he said.

'Hello,' said Magic Monkey.

'What's the matter?' said Big Elephant.

'I'm bored,' said Magic Monkey, 'very, very bored.'

'I've got an idea,' said Big Elephant, 'why don't you come to New York with me?'

'OK,' said Magic Monkey.

So they started to walk, and they walked, and they walked, and they walked. On the way they met Crazy Crocodile.

'Hello, Crazy Crocodile,' they said.

'Hello,' said Crazy Crocodile.

'What's the matter?' said Big Elephant.

'I'm bored,' said Crazy Crocodile, 'very, very bored.'

'I've got an idea,' said Big Elephant, 'why don't you come to New York with us?'

'OK,' said Crazy Crocodile.

So they started to walk, and they walked, and walked, and walked. And they walked, and they walked, and they walked. And they walked, and they walked, and they walked.

'Oh, I'm tired,' said Big Elephant.

'Oh, I'm tired,' said Magic Monkey.

'Oh, I'm tired,' said Crazy Crocodile.

So they all went to sleep.

Хід виконання: Перед читанням історії, учитель записує на дошці слова. Ті слова, які діти будуть імітувати діями, вчитель програє з учнями декілька разів, перед читанням тексту. Починати з двох-трьох слів, доки учні не навчаться вправно виконувати всі дії. Практикувати у читанні історії вчителем та зображенні жестів учнями одночасно.

Слухова опора: автентична фонограма.

Очікувана відповідь учня: Sleep – схилити голову на дві руки.

Спосіб контролю: опитування.

2) *Вправи, спрямовані на розвиток умінь прогнозування змісту аудіотексту: з використанням елементів драматизації "Listen and predict".*

Завдання: Look at the pictures of an elephant, monkey and predict what this story is about

Хід виконання: Перед читанням історії, учитель демонструє картинку звірів. Учні, за допомогою картинок повинні розгадати про що ця історія.

Зорова опора: картинка звірів.

Очікувана відповідь учня: This story is about a small monkey.

Спосіб контролю: опитування.

3) Вправи, спрямовані на розвиток умінь активізації рецепції загального змісту аудіотексту з використанням елементів драматизації "Listen and guess":

Завдання: Listen to the story and stand up each time when they hear one of the words you have been practicing.

Хід виконання: Учні, слухаючи історію, повинні підніматися кожного разу, коли чують слово, яке вони практикували раніше.

Слухова опора: автентична фонограма.

Очікувана відповідь учня: Sleep, walk, meet, elephant.

Спосіб контролю: опитування.

II. Притекстовий етап: Організація першого прослуховування аудіотексту, перевірка розуміння загального змісту тексту (завдання, сформульованого на дотекстовому етапі), формулювання завдання для другого прослуховування аудіотексту з метою перевірки розуміння детальної інформації, яка в ньому міститься.

Вправи, спрямовані на розвиток умінь розпізнавання детальної інформації з використанням елементів драматизації "Listen and substitute":

Завдання: Listen to the story and substitute the animals.

Слухова опора: автентична фонограма.

Хід виконання: Учні слухають аудіотекст і підставляють картинки звірів.

Очікувана відповідь учня: Big Elephant, Magic monkey, Crazy Crocodile.

Спосіб контролю: опитування.

Завдання: Listen to the story and try to understand it even if they don't know all the words. Listen to the story once more and fill in the other animals and say if the essence of the rhyme changes.

Слухова опора: автентична фонограма.

Хід виконання: Учні слухають аудіотекст і намагаються зрозуміти його, навіть, якщо вони не знають усіх слів. Далі вчитель пропонує підставити у текст інших звірів: Big Lion, Magic Parrot, Crazy Wolf. І запитує дітей чи міняється від цього суть всього тексту? Якщо так, чому? Якщо ні, чому?

Очікувана відповідь учня: No, it doesn't.

Спосіб контролю: опитування.

III. Післятекстовий етап Перевірка детального розуміння аудіотексту після другого прослуховування. Виконання інших завдань, пов'язаних з аналізом інформації, яка міститься у тексті. Розвиток інших мовленнєвих умінь учнів на основі почутого тексту.

Вправи, спрямовані на розвиток умінь детального розуміння змісту аудіотексту та умінь аналізу, визначення логічної послідовності подій та причинно-наслідкових зв'язків з використанням елементів драматизації "Listen and Dramatize":

Завдання: Using the puppets dramatize the action of Big Elephant, Magic Monkey and Crazy Crocodile.

Зорова опора: маріонетки, ілюстровані картинки.

Хід виконання: Учитель показує учням дві рибки (маріонетки на липучках) і називає їх імена. Потім малює (це може бути зроблено заздалегідь) хвилясту лінію, що означає межу моря і повітря, приклеює ілюстровані картки на дошку, які додають відповідну атмосферу. Далі вчитель ділить клас на дві команди: перша команда описує все, що відбувалося з великою рибкою, друга – все, що відбувалося з маленькою (в залежності від можливостей дітей висловитись).

Очікувана відповідь учнів: Big Elephant was very, very big.

Спосіб контролю: опитування.

Завдання: Make your own puppets and props and use them to practise the story.

Зорова опора: маріонетки, ілюстровані картинки.

Хід виконання: Учні повинні зробити свої власні маріонетки, реквізити та за допомогою їх повинні продемонструвати історію.

Очікувана відповідь учнів: Small White Rabbit was very, very big.

Спосіб контролю: опитування.

Отже, використання поетапного комплексу з використанням елементів драматизації у навчанні англійської мови дітей молодшого шкільного віку у процесі формування англомовної аудитивної компетентності, дає змогу вчителю застосовувати елементи драматизації на різних етапах навчання. Зрозуміло, що вчитель не повинен використовувати всі технології одночасно, він повинен надавати перевагу тим технологіям, які створюють умови для природного й творчого розкриття сутності молодшого школяра, і стимулюють помірний та послідовний розвиток здібностей, які є недостатньо розвиненими.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок про доцільність використання елементів драматизації в процесі формування англомовної аудитивної компетентності учнів початкової школи за умови створення атмосфери адекватного творчого пошуку, освоєння елементів вчителем режисури уроку, що допомагало подоланню ряду проблем стосовно методології роботи з навчальним матеріалом, побудови й ведення навчального процесу.

Разом з тим лишається за межами дослідження та потребує подальших розвідок сам процес становлення молодшого школяра як особистості в органічній єдності з усією діяльністю навчального процесу, а також виявлення мотивації діяльності молодшого школяра в контексті домінуючих факторів функціонування формальних та неформальних організацій.

References:

1. Abramian V. Ts. (2006) *Teatralna pedahohika* [Theatrical pedagogy]. Kyiv: Lenvit. (in Ukrainian).
2. Bihych O. B. (2006) *Teoriia i praktyka formuvannia metodychnoi kompetentsii vchytelia inozemnoi movy pochatkovoї shkoly* [Theory and practice of the formation of the competence of methods of the teacher of a foreign language of primary school]. Kyiv: Lenvit. (in Ukrainian).
3. Kalko R. M. (2011) *Vykorystannia teatralnoi pedahohiky u pochatkovii shkoli* [The usage of theatrical pedagogy in primary school]. *Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka*. ch. I, vol. 10 (221), pp. 215-221.
4. Roman S. V. (2008) *Metodyka navchannia anhliiskoi movy u pochatkovii shkoli* [Methods of Teaching English in Primary School]. Kyiv: Lenvit. (in Ukrainian).